

Pozdravljeni, šestošolci!

Znanje, ki ste ga pridobili in izkazali v spletni nalogi, vam bo zelo koristilo pri našem naslednjem poglavju. V zvezek zapišite:

Nov večji naslov: **TOPLOTNI PASOVI**

in podnaslov: **VREME IN PODNEBJE**

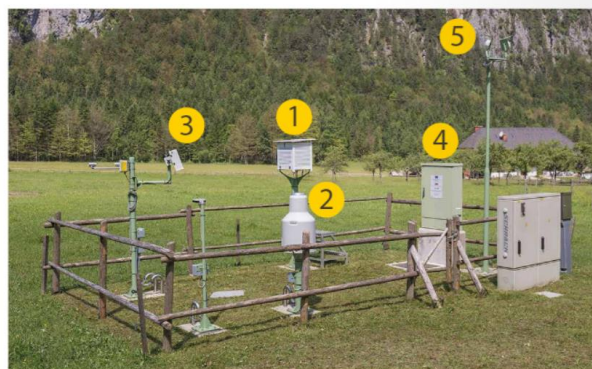
Odpri UČ, str. 44, 45 in najprej preberi besedilo!

Z vremenom in podnebjem ste se srečali že v 5. razredu, zato bomo snov le ponovili. Zapis:

1. VREME je trenutno stanje v ozračju v določenem kraju. Stanje v ozračju spremljamo s pomočjo **METEOROLOŠKIH POSTAJ**, ki merijo temperaturo, vlažnost, količino padavin, zračni pritisk, veter in oblačnost.

(Oglej si spodnjo sliko in ponovi od lanskega leta! Ne prepisuj besedila na levi!)

- 1 V **meteorološki** ali **vremenski hišici** merijo temperaturo, tlak in vlažnost zraka. Temperaturo zraka merijo s termometri v stopinjah Celzija (°C).
- 2 **Ombrometer** ali **dežemer**. Z njim merijo padavine. Padavine merijo v milimetrih ali litrih na kvadratni meter.
- 3 Laserski **snegomer**. Z njim merijo višino snežne odeje.
- 4 **Računalnik** meteorološke postaje, kjer se podatki iz instrumentov zbirajo, obdelujejo in pošiljajo v nadaljnjo obdelavo.
- 5 **Panoramske kamere** so usmerjene v nebo in dajejo aktualno sliko vremena.

Avtomatska meteorološka postaja v Logarski dolini. Takšne meteorološke postaje so postavljene v več kot devetdesetih krajih po Sloveniji.

Zapis nadaljuj!

2. PODNEBJE je povprečno vreme določenega kraja ali območja v daljšem časovnem obdobju.

Na podnebje vplivajo:

- Geografska širina (oddaljenost od ekvatorja)
- Oddaljenost od morja (kako?)
- Nadmorska višina (kako?)

Podnebje vpliva na (*razmisli kako*):

- Gostoto poselitve
- Način gradnje
- Kmetijstvo
- Način življenja

Človek s svojim delovanjem vse bolj vpliva na podnebje!

(razmisli o podnebnih spremembah!)

Zapiši: Značilnosti podnebja nam prikazuje poseben graf, ki se imenuje KLIMOGRAM. V njem so prikazane povprečne temperature in količina padavin nekega kraja preko celega leta.

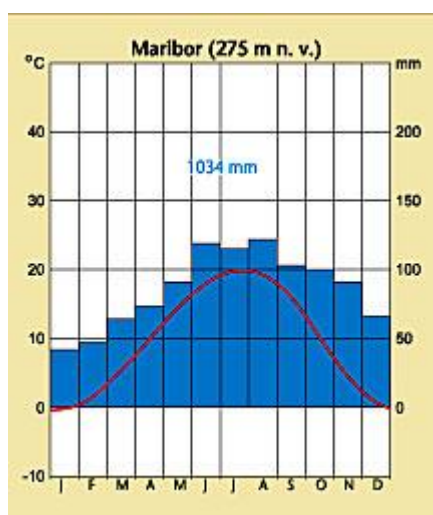
Temp. je narisana z rdečo krivuljo, padavine pa z modrimi stolpci.

Oglej si razlago KLIMOGRAMA!

- 1 Meteorološka postaja
- 2 Nadmorska višina meteorološke postaje
- 3 Povprečna letna količina padavin
- 4 Povprečna letna temperatura
- 5 Povprečna mesečna količina padavin
- 6 Povprečna mesečna temperatura
- 7 Meseci
- 8 Temperaturna lestvica
- 9 Padavinska lestvica

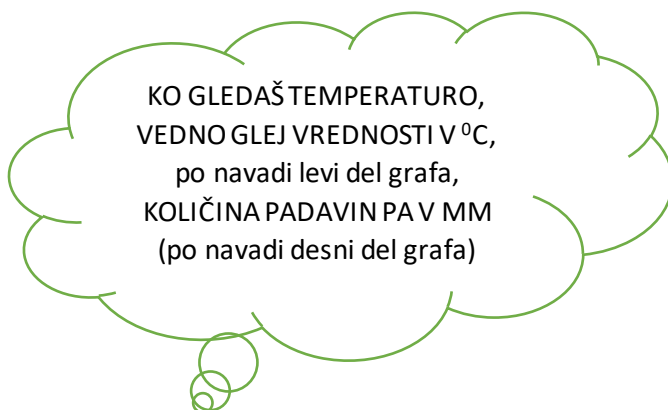
Sedaj pa pogledjmo v praksi! Oglej si spodnji klimogram in pogledj, če ga razumeš? V zvezek odgovori na vprašanja ob klimogramu, da jih boš lahko preveril!

- a) V katerem mesecu je v Mariboru najhladnejše?
- b) Koliko je takrat povprečna temperatura?
- c) Kdaj je najtopleje? Koliko je takrat temperatura?
- d) V katerem mesecu pade najmanj padavin? Koliko?
- e) V katerem mesecu pade največ padavin? Koliko?
- f) V katerem letnem času pade največ padavin?
- g) Kolikšna je skupna letna količina padavin v tem kraju?

Pravilni odgovori:

- a) Januarja in decembra.
- b) Približno 0°C
- c) Julija, približno 20°C
- d) Januarja, približno 40 mm.
- e) Avgusta, približno 125 mm
- f) Poleti (junij, julij, avgust)
- g) 1034 mm

DODATNA NALOGA (kdor želi)!

Če jo boš natisnil, delaj direktno.

Če je natisniti nimaš možnosti, jo naredi v zvezek tako, da graf narišeš (kot pri MAT) in vanj vrišeš temperaturno krivuljo in padavinske stolpce po podatkih iz tabele in navodilu pod njo!

S pomočjo podatkov v preglednici nariši klimogram. Opremi ga z vsemi potrebnimi elementi. Podatki so za obdobje 1981–2010.

PORTOROŽ												
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
temperatura (°C)	4.3	4.6	7.9	11.9	16.9	20.5	22.9	22.3	18.1	14.0	9.3	5.6
padavine (mm)	60	54	62	66	75	86	56	86	118	112	106	88

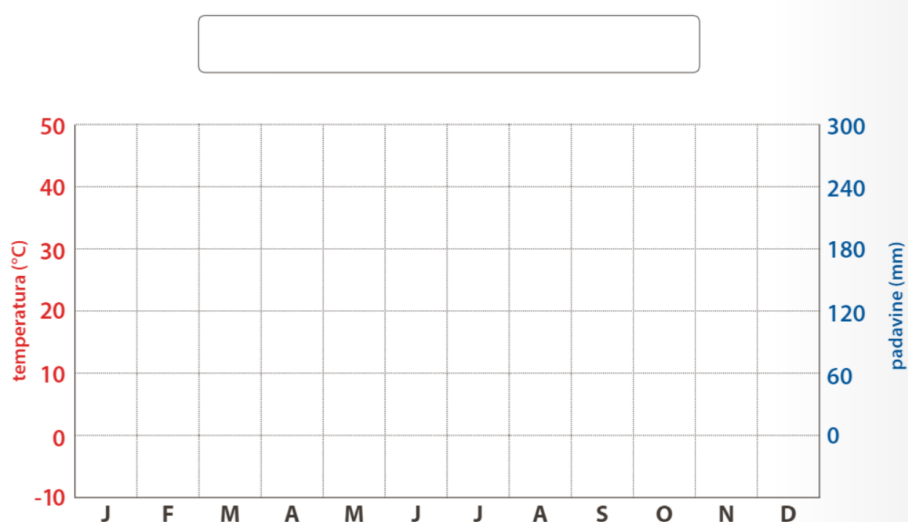
Povprečna letna temperatura v Portorožu: _____

* Izračunaš jo tako, da sešteješ vse vrednosti in jih deliš s številom 12.

Letna količina padavin v Portorožu: _____

* Izračunaš jo tako, da sešteješ vse vrednosti.

- V klimogram vnesi podatek o temperaturi za vsak mesec tako, da na sredino stolpca za določen mesec narišeš rdečo piko na ustrezni višini. Pomagaj si z rdečim merilom na levi strani klimograma.
- V klimogram vnesi podatek o padavinah za vsak mesec tako, da stolpec za posamezen mesec po-barvaš z modro barvo do ustrezne višine. Pomagaj si z modrim merilom na desni strani klimograma.
- Nad klimogramom v okvirček vpiši ime kraja.
- Zgoraj desno, na klimogram, vpiši povprečno letno količino padavin.

Narejen klimogram (v zvezku) fotografiraj in mi sliko pošlji na andreja.sveticic@sola.velike-lasce.si